

» Udfordringen for alle er, at Obamas nye sprog er en optakt til et virkeligt kursskifte i USA's og EU's udenrigspolitik.

Khaled Meshaal,

eksilleder af den palæstinensiske Hamas-bevægelse – til La Repubblica

» Ved at afvise brugen af kondomer har den katolske kirke millioner af dødsfald på samvittigheden.

Act Up-Paris,

aids-aktivistgruppe, der i går demonstrerede i Paris

Præsidentvalg ud i anden runde

Slovakiet: Præsident Ivan Gasparovic fik flest stemmer ved weekendens præsidentvalg, viste officielle resultater i går, men på grund af lav stemmedeltagelse skal en ny valgrunde afvikles om to uger. Gasparovic førte i går med 46,7 pct. af stemmerne. På andenpladsen er oppositionens kandidat, Iveta Radicova, med 38 pct. bag sig. Valgdeltagelsen er opgjort til 44 pct. Resultatet kommer bag på iagttagere, som havde ventet en langt større sejr til den siddende præsident. Det er første gang, at en kvinde har været i front ved et præsidentvalg i det tidligere kommunistiske Slovakiet, hvor der er stærke katolske traditioner. AFP

Bilbombe uskadeliggjort

Israel: Premierminister Ehud Olmert sagde i går, at politiet havde uskadeliggjort en bil fyldt med sprængstoffer uden for et indkøbscenter i det nordlige Israel. Olmert sagde, at der var tale om et »arabisk angreb, der havde haft til formål at forårsage massedrab«. Israel-

ske medier rapporterer, at en forholdsvis ukendt gruppe ved navn Galilæas Befriere havde taget skylden for placeringen af bomben. Gruppen synes at bestå af israelske arabere. Et mindre knald fik politiet til at interessere sig for den parkerede bil. Reuters

90 munke anholdt i Tibet

Kina: Mindst 90 munke fra Tibet er blevet tilbageholdt af politiet i en by i det nordvestlige Kina, hvor en stor del af indbyggerne er tibetanere. Urolighederne i Rabgya i den bjergrige Qinghai-provins er de første store demonstrationer, som har fået omtale i de officielle medier i Kina i de seneste dage. Myndighederne har iværksat omfattende aktioner for at nedkæmpe ulmende uroligheder blandt tibetanerne i forbindelse med en mislykket tibetansk opstand mod de kinesiske magthavere i Tibet den 10. marts – 50 årsdagen for Kinas brutale nedkæmpelse af et tibetansk oprør. AFP

PIRATER I SOMALIA

Især i 2008 steg antallet af kaperinger af fragt- og handelskibe ud for Somalias kyst. Alene fra august til november måtte 30 skibe ud for Somalia overgive sig.

For få uger siden lod piraterne i den somaliske havneby Eyl den egyptiske "Blue Star" sejle efter at have modtaget 1 mio. dollars. Det græske fragtskib "Titan" blev kapret torsdag.

Derudover ligger fem kaprede skibe med i alt ca. 120 besætningsmedlemmer langs den somaliske kyst og venter på at blive købt fri.

Det internationale samfund forsøger at bremse piraterne med missionerne Task Force 150 og 151 og EU's Atalanta-mission, ligesom Nato har skibe på vej til Aden-bugten.

Danmark bidrager med krigsskibet "Absalon", som ventes hjemme i midten af april.

Den britiske tv-kendis **Jade Goody**, der blev kendt gennem realityshowet "Big Brother", døde af kræft tidligt i går, meddelte hendes agent, Max Glifford.

Hun blev 27 år. Goody, der døde i sit hjem i Upshire i det sydøstlige England, skabte sig en karriere på at optræde i tv-konkurrencer, og en stor del af offentligheden fulgte hendes kamp mod kræften. Hun skabte furor, da hun udsatte Bollywood-stjernen Shilpa Shetty for racistiske skældsord i 2007, men de to sluttede siden fred. AFP

60.000 briter til kamp mod terror

Storbritannien: Den britiske regering har en plan om, at ca. 60.000 briter skal trænes specielt i, hvordan man kan reagere for at bekæmpe terrorisme. Den britiske indenrigsminister, Jacqui Smith, siger til BBC, at regeringen er på vej med en strategi, som bringer kampen mod terrorisme ud i det offentlige rum. Det indebærer træning af folk, der arbejder i områder som butikcentre og på hoteller. I morgen offentliggør regeringen det, som den kalder en bred plan for indsatsen mod terrorisme. dpa

ANALYSE

Af-radikalisering på saudiarabisk

■ Saudi-Arabien omvender militante islamister med undervisning og en bred social indsats.

■ Har landet fundet en model, der kan overføres til Vesten?

ANNE KIRSTINE WAAGE BECK

udland@jp.dk

Det saudiarabiske rehabiliteringsprogram for militante islamister ligner en succes. Men der er grænser, når det kommer til dem, der er dømt for voldshandlinger.

Programmet har vakt opmærksomhed i Vesten, fordi det kombinerer undervisning i islam med en bred social indsats. Det er naturligt at forestille sig, at vestlige stater kan lære noget af det, men særligt forskellene i samfundsstrukturen mellem Saudi-Arabien og vestlige stater gør det svært at overføre erfaringerne.

Den seneste tids mediestrøm har budt på nyheder om programmet, hvor skriftlærde opsøger fængslede militante islamister. De indleder et undervisningsforløb i den saudiske stats udlægning af islam, wahhabismen, for at få de unge tilbage på "rette vej". Senere fortsætter forløbet i et af statens udslusningscentre, hvor der også sker en omfattende social indsats.

Programmet blev lanceret i 2004 efter begyndelsen af en bølge af blodige terrorangreb, der ramte kongeriget mellem 2003 og 2007, og sætter altså ind på to fronter; den religiøst ideologiske og den sociale.

Det første klarer 150 skriftlærde gennem undervisning i islam, der tager lufte ud af Al Qaidas retfærdiggørelse af vold og af deres afskrivning af det saudiske styre som illegitimt.

Den sociale side tager et hold af socialrådgivere og psykologer sig af. De hjælper de unge tilbage til samfundet ved at skaffe job, bolig, bil og i nogle tilfælde en kone.

Lyder det for godt?

Det lyder godt. Og det gør de tal, som styret har offentliggjort, også: 1.400 har gennemført, og af dem er kun 35 blevet arresteret igen.

Skal vi så tro, at 1.365 tidligere terrorister lever i harmoni med familie og sam-

fund i Saudi-Arabien? Nej, for ingen af dem, der har været igennem programmet, er dømt for terrorisme, men har kun været tilbageholdt for politisk aktivitet. De fleste af dem har slet ikke haft nogen rettergang.

Der er tre hovedgrupper: ■ Unge mænd, der er mistænkt for at være involveret i militante kredse i Saudi-Arabien.

■ Jihadister, der har været i for eksempel Afghanistan eller Irak.

■ Saudiarabere, der er vendt tilbage fra Guantanamo.

Den positive stemning omkring holdbarheden af programmets resultater led et knæk i januar, da to tidligere Guantanamo-fanger blev løsladt efter programmet, men alligevel dukkede op hos Al Qaida i Yemen.

Der findes også militante, der er dømt for vold, men dem har programmet endnu ikke forsøgt at rehabiliterer. Og det er tvivlsomt, om det kan lade sig gøre, ikke mindst fordi det vil krænde de fleste saunders retsfølelse, hvis de slipper med at komme på skolebænken i et udslusningscenter, der mest af alt ligner et ferieresort.

Religiøs undervisning

Et bærende element i indsatsen er den religiøse undervisning, der udgør et modsvar til Al Qaidas ideologi. Ideen om, at en sammenhængende ideologisk fortælling vil tage vinden ud af militante sejl, er også udbredt i vestlig sammenhæng. Det ses blandt andet i USA's, Englands og Danmarks målsætninger om at imødegå Al Qaida ved at promovere demokratiske ideer.

Der er naturligvis den forskel, at det saudiske svar bygger på statens udlægning af islam og på loyalitet mod staten. Programmets skriftlærde lægger især vægt på at diskutere de begreber, som gør Al Qaidas verdenssyn farligt for Saudi-Arabien, nemlig den idé, der tillader ekskommunikation og efterfølgende drab på andre muslimer og den forestilling, at

selvmordsaktioner kan betragtes som en religiøs praksis, der med sikkerhed fører til belønning i Paradis.

Opgiv volden

Det gode spørgsmål er, om Saudi-Arabien har fundet en model, der kan overføres til Vesten. Umiddelbart er det svært at se, hvordan vestlige myndigheder troværdigt kan diskutere islam med unge militante. Men her ligger alligevel en pointe: Programmet bygger på en udlægning af islam, som i mange muslimers øjne – såvel som vestlige stater – fremstår som radikal.

Målet er altså ikke at gøre folk til sekulære demokrater, men derimod at få dem til at opgive volden. Det kunne inspirere vestlige myndigheder til at tænke mere i retning af afvæbning end afradikalisering. Altså at succeskriteriet bliver, at de unge opgiver den voldelige metode, men ikke de radikale ideer.

Visse forbehold

Der er dog det forbehold, at programmet knytter sig tæt til den saudiske samfundsstruktur, og at det ser ud til, at den ideologiske indsats ikke fylder så meget som den sociale i dets relative succes. Særligt det pres, som myndighederne lægger på de unges familier efter løsladelsen for at holde dem ude af de uønskede kredse, virker afgørende. Det er en reel

trussel om at få frataget privilegier i et land, hvor staten tildeles og frakender muligheder.

Dette sammenholdt med, at programmet tilbyder en temmelig sikker vej til løsladelse, ender med at overskygge den ideologiske side af sagen.

Derfor er programmet mindre relevant for vestlige stater, hvis sociale og politiske strukturer ikke kan sammenlignes med Saudi-Arabien.

Anne Kirstine Waage Beck er cand. mag. i arabisk og forskningsassistent på Dansk Institut for Internationale Studier (DIIIS).

» Skal vi så tro, at 1.365 tidligere terrorister lever i harmoni med familie og samfund i Saudi-Arabien? Nej, for ingen af dem, der har været igennem programmet, er dømt for terrorisme. «